

Program for Sandefjord Venstre

for perioden 2019–2023

Vi vil jobbe for et sosialliberalt, grønt
og inkluderende Sandefjord

VENSTRE
Sandefjord

Program for Sandefjord Venstre

for perioden 2019–2023

Venstre er et sosialliberalt parti.

Det betyr at vi tror på et samfunn hvor folk har frihet og mulighet til å skape sin egen vei til det gode liv, og hvor vi har ansvar for hverandre og for miljøet.

Vår politikk tar alltid utgangspunkt i det enkelte mennesket. Vi arbeider utålmodig for rettferdighet og frihet for alle. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til det beste for seg selv og for samfunnet.

Frihet uten egoisme og solidaritet uten sosialisme.

Dette vil Venstre jobbe for i Sandefjord:

- Satse på skolen
- Ta vare på naturen og på miljøet
- Skape flere arbeidsplasser
- Være på lag med framtida

Inneholdsfortegnelse

1	Sats på skolen – skole, barnehage og oppvekst	1
1.1	Barnehage	1
1.2	Sandefjordsskolen	2
1.3	Barnefattigdom	4
1.4	En trygg barndom	4
2	På lag med framtida	5
2.1	By- og stedsutvikling	5
2.2	Samferdsel	6
2.3	Kultur	7
3	Venstrekommunen	9
3.1	Kommunen som veileder og tilrettelegger for næringslivet	9
3.2	En JA – kommune	9
3.3	Vitalisering av lokaldemokratiet	9
3.4	Innsats mot fattigdom	10
4	Ta vare på naturen - Den grønne byen	11
4.1	Ta vare på kommunens grøntområder	11
4.2	Ren by	11
4.3	Landbruk, biologisk mangfold og truede arter	12
4.4	Landbruk og matproduksjon	12
4.5	Klimatiltak for den enkelte innbygger	12
5	Flere nye jobber	14
5.1	Gründerkommunen Sandefjord	14
5.2	Arbeid og inkludering	15
5.3	Integrering	15
6	Styrk folkehelsen	17
6.1	God alderdom	17
6.2	Rusomsorg	18

1 Sats på skolen – skole, barnehage og oppvekst

1.1 Barnehage

Sandefjord, Andebu og Stokke skal være barnas by og bygder med god og helhetlig politikk for å trygge barns oppvekstvilkår. Det betyr nok barnehageplasser med høy kvalitet, som gir et godt pedagogisk og sosialt tilbud for barna. Der barna lærer gjennom lek og får den støtten og oppfølging de har behov for.

Personalet i barnehagen må ha evne, tid og bemanning til å møte hvert enkelt barn. Det er viktig med kvalifiserte voksne og at barnehagen er en arena som gir barna muligheter til å oppleve mestring.

Det er en særlig utfordring å rekruttere menn i barnehagene. I et likestillingsperspektiv er det viktig at samfunnet ser at både kvinner og menn har et omsorgsansvar for barna. Det er i tillegg viktig at barnehagen oppleves som en god og attraktiv arbeidsplass for menn. Slik når vi målet om å få flere mannlige rollemodeller i barnehagen.

1.1.1 Barnehagedekning

Full barnehagedekning og en fleksibel barnehagetjeneste er viktig for Venstre. Vi må utforme et barnehagetilbud som er tilpasset barnefamilier.

Venstre vil:

- At alle barn skal ha like muligheter til barnehageplass, uansett foreldrenes økonomi
- Videreføre gratis barnehagetilbud for barn fra lavinntektsfamilier
- Innføre et mer fleksibelt barnehageopptak, slik at retten til barnehageplass også gjelder barn som fyller ett år t.o.m desember.
- Utvide barnehagetilbudet med fleksible åpningstider i barnehagene, kombinert med regler om maksimal oppholdstid, for å lette hverdagen til foreldre med skift- og turnusarbeid.

1.1.2 Innholdet i barnehagen

Prinsippet om tidlig innsats starter i barnehagen. Barnehagen skal bidra til å utvikle barnas grunnleggende ferdigheter, lærelyst, motorikk og nysgjerrighet.

Venstre vil:

- Innføre den kulturelle bæremeisen i barnehagen – vi vil gjøre den kulturelle skolesekken tilgjengelig også for barnehagebarn.
- Styrke språkopplæringen for minoritetsspråklige barn
- Sørge for at alle barnehagebarn får svømme-opplæring
- Øke satsingen på barnehagens uteareal som arena for fysisk aktivitet
- Sørge for at barnehager får gratis tilgang til kommunale fasiliteter og anlegg for å stimulere til fysisk aktivitet hele året.
- Gi barn i barnehagen bedre tilgang på naturopplevelser som en del av barnehagehverdagen.
- Tilby obligatoriske kurs for alle ansatte på området vold og overgrep mot barn.
- Belønne barnehager som har lykket med å rekruttere menn og som har lagt til rette for at menn blir i barnehagen.

1.1.3 Mangfoldig barnehagetilbud

Sandefjord kommune har en stor andel private barnehager. Vi er avhengige av de private barnehagene for å kunne sørge for full barnehagedekning. I tillegg sørger de private barnehagene for et mangfold i barnehagetilbudet, som kommer foreldre og barn i Sandefjord til gode.

Venstre vil:

- Sørge for gode og forutsigbare rammevilkår for private barnehager
- Arbeide for en ny og enklere økonomisk modell for tilskudd til private barnehager.

1.2 Sandefjordsskolen

Venstre satser på skolen. Sandefjordsskolen skal etterstrebe å se hele eleven og legge til rette for best mulig utvikling for hver enkelt elev, i og utenfor klasserommet. Skolen skal gi elevene en opplevelse av mestring, mulighet til å utvikle evne til selvstendig tenkning, nysgjerrighet, kreativitet og kritisk vurdering.

1.2.1 Skolens fagpersonale

Et dyktig og motivert fagpersonale er nøkkelen til en god skole. Det forutsetter at personalet blir tatt aktivt med i skolens faglige utvikling og endringsprosesser. Skal skolen bli en lærende organisasjon, er det helt avgjørende at skolens personale føler at de blir vist tillit i sitt daglige virke. Endringer i den pedagogiske skolehverdagen må ta sitt utgangspunkt i en bred drøfting i skolens fagpersonale.

Venstre vil:

- Redusere bruken av rapportering til et nødvendig faglig minimum, slik at tiden prioriteres til direkte elevkontakt.
- Holde antall elever per kontaktlærer på et forsvarlig pedagogisk nivå.
- Kreve at skolens ledere skal ha pedagogisk utdanning.
- Sikre at midlene til etter- og videreutdanning av lærere videreføres.
- Sikre en bredde i personalets kompetanse i Sandefjordsskolen.
Høgskoleutdannede miljøterapeuter kan bidra slik at lærerne får mulighet til større fokus på undervisning.

1.2.2 Elev og foreldreorientert skole

Venstre vil at bruk av testing i skolen skal brukes for å hjelpe elever og lærere til å tilrettelegge for en bedre individuelt tilpasset opplæring. Nasjonale prøver skal brukes etter intensjonene om å gi skolens ledelse og lærerne kunnskap som kan brukes til å tilrettelegge en bedre opplæring i grunnleggende ferdigheter. God skoleutvikling krever at elevene blir hørt, og at de har reell innflytelse på egen skolehverdag.

Venstre vil:

- Sikre at elevene i samarbeide med det pedagogiske personalet trenes opp til å vurdere eget arbeid.
- Økt fokus og kompetanse i skole-hjem samarbeid i Sandefjordsskolen.
- Prioritere tidlig innsats ved blant annet å sikre at spesialpedagogiske tiltak blir iverksatt så tidlig som mulig.
- Tilrettelegge for at kommunikasjonen mellom helsepersonell og elever gjøres på elevenes premisser.

- Gode elektroniske verktøy skal styrke kommunikasjonen mellom elev, lærer og foresatte. Det er avgjørende at verktøyene som velges er tilrettelagt slik at alle har mulighet til å få fullt utbytte av verktøyene.

1.2.3 Skolen skal være et godt sted å være, og et godt sted å lære

Skolen har et særlig ansvar for å utvikle et godt læringsmiljø og medvirke til et trygt og stimulerende oppvekstmiljø. Et godt samarbeid mellom hjem og skole er grunnleggende for å nå et slikt mål. Samarbeidet mellom hjem og skole er et gjensidig ansvar.

Venstre vil:

- At skolestrukturen skal utformes på en måte som gjør at vi beholder nærskoleprinsippet. Gode fagmiljøer kan skapes på andre måter enn å fysisk samlokalisere barneskolene i Sandefjord.
- Opprette hjertesoner for å sikre trygge skoleveier for alle barn i Sandefjord.
- At Sandefjord kommune skal vurdere hvordan de kan tilby minst ett måltid mat i løpet av skoledagen.
- Styrke helsesøstertjenesten for å fremme god psykisk og fysisk helse blant barn og ungdom i Sandefjord.
- At det skal være null-toleranse for mobbing og sjikane i skolegården og på nett: Arbeide målrettet mot mobbing og krenking av barn og voksne i skole-hverdagen.
- At det skal være null-toleranse mot rasisme i Sandefjordsskolen: Arbeide målrettet og forebyggende mot mobbing og krenking av barn og voksne i skolen.
- Sørge for at skolens ressurser er tilpasset elevmassen når det oppstår behov for flere lærere per elev, utvidet leksehjelps-ordning eller utvidet skolehelsetjeneste.

1.2.4 Den ansvarlige skolen

Venstre ønsker å tilby byens elever og foreldre et godt og variert skoletilbud, med selvstendige skoler som har stor pedagogisk frihet. Den ansvarlige skolen betyr at skolene skal ha frihet til å foreta selvstendige prioriteringer i forhold til metodevalg i opplæringen.

Venstre vil:

- Gi elevene i hele Sandefjord kommune et fullverdig leirskoletilbud.
- Sørge for fullverdig og likeverdig svømmeopplæring i hele kommunen
- Flytte svømmeopplæringen til 1. trinn, for å sørge for å øke svømmedyktigheten blant skolebarn i Sandefjord.
- Støtte en fri og åpen debatt om pedagogikk i skolen
- Sikre at de kreative og praktiske fagene får sin rettmessige plass i skolens hverdag. Styrke de kreative og praktiske fagene og arbeide for at lærerne med kreative fag får anledning til kompetanseheving.
- Utvikle daglig fysisk aktivitetstilbud til alle elever

1.2.5 Skolefritidsordningen (SFO)

Venstre vil arbeide for et nært og koordinert samarbeid mellom skolefritidstilbudet og skolen. SFO skal ha et meningsfylt innhold. Det må stilles krav om at SFO-ledere har pedagogisk utdanning, og at assistenter får faglig oppfølging i sitt arbeide på SFO.

Venstre vil ha et godt kvalitativt tilbud til våre barn. Vi vil ha en felles forpliktende kvalitetsplan for skole og SFO, som stiller tydelige krav til innhold. Arbeide for etablering av en faglig rammeplan for SFO.

Venstre vil:

- Søskenmoderasjon mellom skole og barnehage, slik at familier får søskenmoderasjon basert på totalt antall barn i barnehage og SFO.
- Legge til rette for fysisk aktivitet i SFO-tiden.
- At etter- og videreutdanningsprogrammer også må omfatte assistenter og personalet i SFO
- Innføre redusert betaling i kjernetid i SFO for barn i lavinntektsfamilier.
- Ha økt fokus på kvalitet i SFO, blant annet gjennom kompetanseplan og tilbud om kompetanseheving for de ansatte.
- Ha en felles kvalitetsplan for SFO.
- Ha bedre muligheter for fulltidsstillinger i SFO

1.3 Barnefattigdom

Venstre mener at Sandefjord kommune skal arbeide for å sørge for at alle barn får like muligheter. Vi skal ha et mål om å avskaffe barnefattigdom og ha målrettede tiltak for å ivareta barns beste.

Venstre vil:

- Kartlegge barns behov ved søknad om sosialhjelp.
- Utvide bruken av opplevelseskortene for barn fra lavinntektsfamilier
- Sørge for at barn ikke mister sin plass i barnehagen hvis foreldre ikke har betalingsevne.
- At kommunen sikrer ferie- og fritidstilbud til barn og ungdom, og tilbud om deltagelse på andre sosiale arenaer.
- Videreutvikle opplevelseskortet gjennom å ta i bruk Timekred, slik at barn og unge kan engasjere seg i frivillig arbeid og i dugnadsarbeid i bytte mot kultur og fritidsopplevelser
- Målrette tiltak for barnefamilier som lever i økonomisk utrygghet

1.4 En trygg barndom

Alle barn skal få muligheter til en trygg oppvekst i Sandefjord. Venstre vil gjennomføre tiltak som kan styrke familien, bidra til utvikling av barnevernet og sikre gode helsetilbud for barn og unge.

Venstre vil:

- At ungdommer som faller utenfor organisert idrett eller annen foreningsvirksomhet, skal få et bedre tilbud gjennom at kommunen aktivt støtter initiativtakere som iverksetter tiltak og alternative arenaer.
- Etablere bedre samarbeid mellom barnehage, skole, barnevern, politi og helse etatene i kommunen til barns beste.
- Synliggjøre og styrke familieveiledningen i Sandefjord.

2 På lag med framtida

2.1 By- og stedsutvikling

Sandefjord, Andebu og Stokke er i vekst, og vi må legge til rette for fortetting. Vi har plass til mange nye boliger og arbeidsplasser i kommunen uten at dyrket mark eller viktige rekreasjonsområder bygges ned. Arbeidsplasser må i større grad etableres i og nær sentrumsområdene. – gjennom bedre utnyttelse av eksisterende næringsområder. Vi har som mål å fortette på Hegna. Vi ønsker ikke mer detaljhandel på Pindsle.

Vi vil kreve reguleringsplaner for større boligprosjekter. Nye boliger må først og fremst etableres på områder med kort avstand til kollektivtilbud og utbygd sykkelnett. Småhusområdenes egenart skal bevares, og nye bygg skal være tilpasset omgivelsene. Vi ønsker ikke høyhus ned mot havna.

Sentrumsområdene skal være universelt utformet og tilgjengelig for alle.

Fortetting må ikke komme i konflikt med byens historiske og grønne kvaliteter. Sandefjord skal videreutvikle sin egenart som et levende sentrum omkranset av grønne åser. Byen Sandefjord og opplandet i Andebu og Stokke har stolte sjøfartstradisjoner. Disse tradisjonene ønsker vi å ta med inn i moderne by- og stedsutvikling slik at vi kan være en fjordby nå og i fremtiden.

Venstre vil:

- Utvikle en helhetlig plan for sjøfronten og havna.
- Utvikle en helhetlig byutviklingsplan for sentrum. Særlig viktig er det å lage løsninger som fremmer fellesskap og felles møtearealer i stedet for løsninger som privatiserer og ekskluderer på bekostning av flertallet.
- Utvikle en helhetlig plan for sentrumsområdene i Andebu og Stokke.
- Utvikle en helhetlig plan for tettstedene, bygdene og skolekretsene i kommunen, slik at også disse blir en del av helheten i Sandefjord kommune
- Støtte aktivt opp under kulturell virksomhet og næringer i sentrumsområdene, inkludert etableringer av kaféer og restauranter.
- Utvikle Tivolitomta og omkringliggende områder til utdanningsinstitusjoner, bibliotek, kultur og andre publikumsrettede formål.
- Videreutvikle området ved badeanlegget i sentrum med lekemuligheter for barn, badstue, og garderober for helårsbadning. Gjerne med serveringsmuligheter i tilknytning til badeanlegget.
- Etablere elektrisk byferge for gående og syklistler mellom sentrum og Framnæs. Slik får vi knyttet byen tettere sammen og utviklet en levende sjøfront fra Stub til Framnæs.
- Etablere sammenhengene kyststi fra Framnes/Kilen og til Stub/Ranvik.
- Videreføre kyststien i Stokke gjennom hele kommunen.
- Aktivt følge opp kommuneplanen og andre planer som legger føringer for byutviklingen.
- At fremtidig parkering etableres under bakkenivå i sammenheng med nye utbyggingsprosjekter.
- Gjennomføre en samfunnsøkonomisk analyse av ferjedriften i kommunen.
- Vurdere muligheten for parkering inne i Preståsen
- Bevare parker og grønne lunger i sentrum og bynære områder.
- Utvikle Badeparken til et levende park- og aktivitetsområde.

- Ta vare på siktlinjene gjennom gateløpene
- Fortsette å oppgradere Preståsen som et utfartssted, konsertarena og parkservering. Preståsen skal være en levende folkepark for både barn, ungdom og seniorer.
- Åsene som omkranser sentrum skal bevares til friluftsliv og som grønne lunger. Rødsåsen skal reguleres til grøntareal.
- Deler av de store skogområdene i Andebu utvikles som framtidig bymark etter modell av Drammens- og Oslomarka for å ivareta folkehelse og turglede. Kjørkåsen må bevares og omreguleres til grøntareal.
- Sandefjord er en sykkelby. Gatene i sentrum bør oppgraderes med flere bilfrie soner og gjennomgående sykkelfelt.
- Etablere flere kommunale parkeringsplasser for el-biler
- Etablere en ordning med bysykler og muligheter for sikker og trygg parkering for sykler på kommunens parkeringsområder.
- Etablere flere enveiskjørtede gater for å gjøre plass til uteserveringer for kaféer og restauranter, syklistene og gående.
- Innføre et pilotprosjekt i sentrum – stenge kvadraturen for bilkjøring på lørdager som en prøveordning.
- Tilrettelegge for flere arbeidsplasser i og nært sentrum.
- Ta vare på byens miljøskapende bygg og bygningsmiljøer som Bjerggata, Grønli, Breili og Nybyen. Vektlegge kulturhistorisk verdi som uttrykt i bevaringsplakaten ved byfornyelse.
- Støtte private bevaringstiltak
- Ta vare på byens særegne arkitektur og fasader. Sandefjord og Ålesund er de byene i Norge med best bevarte jugendstil. Vi vil ikke forandre fasadene med balkonger e.l.
- Utvide sentrum mot Hegna og Kilen. Her er det muligheter for en helt ny og sentral bydel med fortetting og moderne arkitektur.
- Legge til rette for markeder og markedsaktiviteter av alle slag i Sandefjord, Andebu og Stokke.
- Sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting.
- At Sandefjord skal fortsette sitt arbeid for å gjøre kommunen enda mer tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne.

2.2 Samferdsel

Ferdse i Sandefjord, Andebu og Stokke skal fungere godt slik at alle har en effektiv og forutsigbar transporttid.

Bruk av sykkel skal være et enkelt valg. Det krever at vi i kommunen har gode gang- og sykkelstier, at brøyting i sykkeltraseene er prioritert og at det er tilrettelagt for hensetting av sykler i sentrale soner.

Venstre vil:

- Utbedre vei og trafikkavvikling til Torp og næringsområdene på Fokserød og Kullerød.
- Vi vil påvirke våre statsråder i regjering slik at Torp Sandefjord Lufthavn får forutsigbare rammebetingelser.
- Som eiere av lufthavnen vil Venstre være en pådriver for en grønnere lufthavn, og et framtidig/kommende elektrisk flytilbud

2.2.1 Et bedre kollektivtilbud

Venstre vil:

- Arbeide for flere avganger i busstilbudet, særlig på kveldstid og i helger. For å gjøre det billigere og enklere å ta buss.
- Flere busser med hybrid og el-løsninger.
- Innføre El-busser med sms tjeneste for «pick-up» for eldre i kommunen og som tilbringertjeneste mellom Sandefjord, Stokke og Andebu
- Ruste opp bussholdeplasser med universell utforming, bedre informasjon og vedlikehold.
- Legge til rette for bruk av flere nullutslippsbiler i Sandefjord. Det skal etableres flere p-plasser med ladestasjoner for ladbare biler i sentrumsområdene og ved parkeringsplasser ved friområder.
- Utrede en tilskuddsordning for etablering av ladeplasser der folk bor og jobber.
- Videreutvikle kommunens planer om bildelingstjenester

2.2.2 Sykkelbyen Sandefjord-

Sandefjord skal bli blant de beste sykkelbyene i landet

Sandefjord har allerede satset mye på sykkel og innbyggerne er blant dem som bruker sykkelen mest aktivt i hele landet. Det er dobbelt så mange sykkelreiser i Sandefjord som landsgjennomsnittet. Det gir oss en unik mulighet til å videreutvikle sykkelbyen Sandefjord. Hver 3. syklister sykler hver dag og 75% av byens innbyggere bor innenfor en radius av 3 km fra sentrum. El-sykkelen gjør det attraktivt for nye grupper å sykle til og fra jobb eller på tur. Sandefjord Venstres målsetting er derfor at sykkelbruken i Sandefjord skal dobles de neste 10 årene, til en andel på 20%.

Sandefjord Venstre vil etablere et definert, sammenhengende sykkelveinett mellom sentrale bomiljøer og større arbeidssentra i og rundt byen. Gang og sykkelveier skal videreutvikles i bomiljøer og langs skoleveier. Til lengre sykkelreiser som arbeidsreiser, turer til utfartsområder og treningsformål skal det satses på egne sykkelfelt i veibanen. Dette betyr at det i samarbeid med veimyndighetene må lages en plan for hvilke veier som utvikles som definerte sykkelveier.

Venstre vil:

- Etablere trygge gang og sykkelveier mellom boligsentra og skoler
- Definere innfartstraseer (sykkelbaner i veien) til og fra bysentrum innenfor 5 km radius
- Jobbe for at det etableres et parkeringshus for sykkel under tak i sentrum.
- Legge opp til sykkelbane eller gang og sykkelvei etter hva som er mest hensiktsmessig til utfartssteder som badeplasser og severdigheter.
- Jobbe for å redusere bilbruk i sentrum
- At alle gang- og sykkelveier/sykkelbaner merkes, asfalteres og vedlikeholdes med tanke på helårsbruk.

2.3 Kultur

Et mangfoldig og skapende kulturliv er uunnværlig i et liberalt samfunn. Fundamentet for et rikt kulturliv er frivillig engasjement. Kommunen skal gi økt støtte til frivillig kulturarbeid og privat initierte kulturarrangementer.

Venstre vil at alle skal ha mulighet til gode kulturopplevelser, uavhengig av alder, inntekt, funksjonsevne eller andre ytre faktorer. Kulturpolitikken skal sikre

kunstnerens frihet, forbrukerens valgfrihet, kulturell bredde og bevaring av flest mulige kulturuttrykk.

Venstre vil:

- Øke ressursene til kultursektoren, og være en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner.
- Støtte og sørge for ressurser til Napern som en kulturell arena for barn og unge
- Øke den kommunale støtten til frivillig kultur- og idrettsarbeid blant barn og unge.
- Sikre lavere leie for frivillige organisasjoner i kommunale anlegg.
- Støtte profesjonelle instruktører til korps gjennom Kulturskolen og andre kulturforeninger.
- Støtte kulturelle næringsaktører.
- Sørge for utsmykning av offentlige rom i samarbeid med næringslivet
- Utarbeide en kulturminneplan og sette av ressurser for å kartlegge og registrere felles kulturminner.
- Sikre støtte til Sandefjord lokalhistoriske senter, Gamle Sandefjord, Andebu Fortidslag, Stokke Historielag og Sandar Historielag.

2.3.1 Allsidige bibliotek

Bibliotekene skal være et senter for kunnskap og kultur. De skal bidra til å styrke demokratiet ved å sikre fri adgang til informasjon. Bibliotekene skal også være en integrerings- og inkluderingsarena. Alle som kommer til Sandefjord kommune fra andre land skal gis muligheter til å ta vare på eget språk og utvikle egen identitet.

Venstre vil:

- Utvide åpningstidene for kommunens bibliotek i Sandefjord, Andebu og Stokke i hverdager og helger.
- Utrede mulighetene for selvbetjente, kveldsåpne bibliotek.
- Sikre biblioteksjefene redaksjonell frihet for biblioteker som debattarenaer.
- Satse på bibliotekene som formidlere av ungdomskultur.
- Gi bibliotekene frie midler til å drive utviklingsarbeid og nyskapende prosjekter.
- Tilrettelegge for bibliotekene som møteplasser for organisasjoner og grupper.
- Styrke biblioteket som arena for kunnskapsdeling, gjerne gjennom et samarbeid med næringslivet og frivilligheten.
- Styrke biblioteket med mer ressurser til formidling av nye medier og til å ta i bruk ny teknologi.
- Utvide biblioteket sin rolle i integrerings og inkluderingsarbeid, ved å tildele flere og mer tydelige oppgaver i tilknytning til barnehager og skoler.

2.3.2 Idrett for alle

Sandefjord skal ha gode anlegg for både breddeidrett og idrett på elitenivå. Kommunen skal legge til rette for fysisk utfoldelse og aktivitet for alle.

Venstre vil:

- Prioritere bygging og vedlikehold av idrettsanlegg for breddeidrett.
- Gjennomføre halvårslige dialogmøter med idrett og politikere
- Øke støtten til det frivillige foreningsliv. Gi idretten forutsigbare rammer til investering i anlegg og drift.
- Ta idrettens organer med på råd i prosesser, og la idrettens representanter være reelle samarbeidspartnere.

3 Venstrekommunen

3.1 Kommunen som veileder og tilrettelegger for næringslivet

Sandefjord, Andebu og Stokke skal vokse på nye framtidssrettede, grønne bedrifter. For å oppnå dette må kommunen tydelig signalisere at man både er en tilretteleggende og stimulerende partner for næringslivet. Kommunen har i samarbeidet med næringslivet den viktige rollen som tilbyr av mellomstasjonen mellom læring og jobb, ved å tilby lærlingeplasser. Sandefjord skal være en offensiv næringskommune.

Venstre vil:

- Venstre vil fortsette å styrke kommunens næringsfond
- Vi vil fortsette å prioritere å satse på lærlinger. Sandefjord Venstre har som mål at kommunen skal ha 2 lærlinger per. tusen innbyggere innen 2020.
- Vi vil fortsette å være et ombud for næringslivet i Sandefjord. Vi vil påvirke vår stortingsgruppe i saker som er viktig for lokalt næringsliv
- Vi vil fortsette å sloss for Sandefjord Lufthavn Torps rammebetingelser.
- Vi vil at kommunen skal ha en rask og forutsigbar saksbehandling overfor næringslivet
- At det redegjøres for miljøkostnad og miljøkostnader ved alle vedtak kommunen tar på fellesskapet vegne.

3.2 En JA – kommune

Venstres mål er at Sandefjord, Andebu og Stokke utvikles på en moderne og framtidssrettet måte. Samtidig er det å ta vare på byens og tettstedenes egenart og historie sentralt for Venstre. Miljø, design og kvalitet skal ligge til grunn for all by- og stedsutvikling. Den skal være framtidssrettet og føre til levende sentrum for næringsliv og innbyggere i Sandefjord, Andebu og Stokke. Byrommet tilhører oss alle – nå og i fremtiden.

Vi vil at planer skal være forpliktende og forutsigbare. Vi skal være tro mot kommuneplanen og våre reguleringsplaner. Vi må i størst mulig grad søke å unngå dispensasjoner. Kommunen er til for innbyggerne, ikke omvendt.

Sandefjords innbyggere skal kunne ha tillit til at kommunen utfører sine oppgaver på en god og effektiv måte. For Venstre er det viktig at kommunen forvalter innbyggerne tillit. Vi ønsker at kommunen innenfor de vedtatte planer skal være en JA- kommune, som er løsningsorientert, effektiv og forutsigbar.

Venstre skal være innbyggerne vaktbikkje for å sikre likeverdig og rettferdig saksbehandling. Sandefjord Venstre vil være ombud for innbyggerne. Det er en rolle vi tar på største alvor.

Kommunen skal være en imøtekomende, god og forutsigbar samarbeidspartner for innbyggere og næringsliv. Sandefjord kommune må fornyes med det mål å yte gode tjenester til sine innbyggere.

3.3 Vitalisering av lokaldemokratiet

En smart og åpen by tar utgangspunkt i innbyggerne behov og tar i bruk ny teknologi for å gjøre byen til et bedre sted å leve, bo og arbeide. Smart-by prosjektet som er startet nå vil også muliggjøre at kommunen kan ta i bruk forsøk med direkte innbyggerpåvirkning for å videreutvikle demokratiet. Dette kan være å utvikle system for å innhente berørte innbyggerne synspunkt i utbyggingssaker og kommunale

planprosesser, eller la innbyggerne være med å fatte beslutninger i saker som angår en bestemt gruppe innbyggere. Sandefjord Venstre er opptatt av at innbyggerne blir hørt og oppfordrer derfor til flere folkemøter om viktige saker og at innbyggerne tar i bruk rettighetene de har til å stille spørsmål i Kommunestyremøter. Den største utfordringen for vårt lokaldemokrati er at folk ikke engasjerer seg, at man engasjerer seg for sent og at noen ikke engang bruker stemmeretten sin.

Venstre vil:

- At kommunen fortsetter å videreutvikle Smartbyprosjektet til å utvikle løsninger for direkte innbyggerinnflytelse
- Jobbe for å øke andelen frie statlige overføringer.
- Sørge for åpenhet i forvaltning og politiske utvalg.
- At formannskapsmedlemmer ikke skal sitte i styrene i kommunale- eller interkommunale foretak/selskap.
- Styrke ungdomsrådet og Fellesforum som en del av lokaldemokratiet; la ungdomsrådet forvalte midler til ungdomsarbeid.
- Bidra til at kommunen kan være med i pilotprosjektet Stemmerett fra 16 år ved kommunevalget i 2023

3.4 Innsats mot fattigdom

I Sandefjord har vi i lang tid hatt en vedvarende fattigdomsutfordring. Det betyr at til tross for at vi i Norge har hatt en sterk og langvarig velstandsutvikling, er det fortsatt enkeltmennesker og familier som lever på fattigdomsgrensen i vår kommune. Sammenlignet med andre kommuner har Sandefjord en høy andel barn som lever i husholdninger med vedvarende fattigdom. Venstre vil at kommunen tar et større ansvar på dette området, og at det arbeides mer med å målrette tiltak og virkemidler.

Sørge for at sosialhjelpssatsene ligger på et nivå som gjør at de som trenger støtte får en mulighet til å komme seg ut av problemene. Gjennomføre et forsøk med å omgjøre sosialhjelp til kommunalt lønnstilskudd for å stimulere til at flest mulig får innpass i arbeidslivet. Sørge for verdig bostandard, samt gode, trygge boforhold i alle leiligheter og eiendommer som kommunen disponerer. Spesielt er dette viktig for barnefamilier.

4 Ta vare på naturen - Den grønne byen

Vår kommune må ta sin del i klimautfordringene verden står ovenfor. Kommunen har vedtatt en Klima og Energiplan som Venstre vil følge nøye opp og som vi har satt av vesentlig med midler til oppfølging i vårt alternative budsjett. En rekke tiltak skal iverksettes som vil bedre vårt lokale miljø og det globale klimaet. Venstre ser positivt på disse endringene og mener at innovasjon og modernisering er nøkkelen til en mer ansvarlig hverdag. Vi vil fortsette å arbeide for å løfte frem fremtidsrettede, grønne næringer, slik at naturverdiene skal bevares for fremtidige generasjoner.

4.1 Ta vare på kommunens grøntområder

Sandefjord har en attraktiv beliggenhet. Byens grøntområder, tilgangen til sjøen og kystnaturen bidrar særlig til dette. At byen får flere innbyggere skal ikke føre til nedbygging av dyrket eller dyrkbar mark, samt grøntområder. Vi ønsker at allmenheten skal ha fri tilgang til kystsonen.

Venstre vil:

- Sikre tilgang til strandsonen for alle og begrense bygging og bruk som skader natur og friluftsinnteressene i disse områdene
- Arbeide for en bindende arealbruksplan for indre del av Sandefjordsfjorden.
- Verne friarealer og dyrket og dyrkbar mark.
- Rødsåsen må bevares som et grøntområde.
- Kjørkåsen i Andebu må bevares som et grøntområde
- Nulltoleranse for bygging i strandsonen.

4.2 Ren by

Venstre har en målsetning om å redusere avfallsmengden i kommunen. I 2016 sørget Venstre for en dobling av midler til prosjektet «Rent hav» som alle kommuner i Norge nyter godt av. Venstre i Sandefjord vil at kommunen skal sørge for at plast ikke kommer på avveie – og vi vil at kommunen skal stimulere til økt innsats når det gjelder marin forurensning.

Venstre vil:

- Innføre returordning for gamle, ikke-rentbrennende ovner
- Gjennomføre tiltak for å redusere avfallsmengden i Sandefjord, blant annet gjennom krav til livsløpstenkning for produkter som Sandefjord kommune kjøper inn.
- At kommunens avfallshåndtering skal være fremtidsrettet og sørge for at plast og avfall ikke kommer på avveie
- Tilby attraktive gassgriller i et utvalg av grøntområdene for å få ned forbruket av engangsgriller, og utplassere resirkuleringsstasjoner for engangsgriller.
- Stimulere bygging av passivhus og plusshus, bl.a. gjennom reduserte byggesaksgebyrer.
- At alle større byggeprosjekter skal vurderes som plusshus eller passivhus
- At Sandefjord kommune reduserer sine klimautslipp i henhold til mål vedtatt i Sandefjord Kommunes Klima og Energiplan.
- Sette miljøkrav til alle innkjøp i kommunen
- Ha et årlig klima – og miljøregnskap
- Intensivere og prioritere utbygging og oppgradering av kloakknettet for å forhindre fremtidige utslipp til fjord og natur.

4.3 Landbruk, biologisk mangfold og truede arter

Venstre vil stanse utryddingen av arter og ta hensyn til miljøet i all planlegging og utbygging. For å sikre det biologiske mangfoldet, er det nødvendig å redusere inngrepene i naturen gjennom god forvaltning og økt vern, og ved å stanse utbredelsen av fremmede arter på land og til havs. Halvparten av de utrydningstruede artene i Norge lever i skog, derfor vil vi prioritere skogvern høyt, lokalt og nasjonalt.

Venstre vil:

- At Sandefjord kommune skal bidra i håndhevingen av skogvernet.
- Støtte birøktere og stimulere til bihold, slik at produksjonen av frukt og grønnsaker som krever pollinering opprettholdes.
- Påse at Sandefjord og Stokke verner kystsonen
- Sikre en god dyrevelferd. Dyr har en egenverdi og håndtering av dyr skal skje med omsorg og respekt for dyrenes egenart.
- Sikre kunnskapen om og forståelsen av kystsonen gjennom å oppfordre lokalt samspill mellom marin næring og skole.

4.4 Landbruk og matproduksjon

Sandefjord kommune er nå blitt en enda større landbrukskommune og vil sammen med den kunnskapen og kompetansene som kommunen nå besitter, utvikle landbruksnæringen slik at våre tradisjonsrike primærnæringer kan satse på videre utvikling innen mat og landbruk.

Kommunen skal spille på lag med de næringsdrivende, være en konstruktiv samarbeidspartner og en støttespiller som gjør det enklere å lykkes!

For Venstre er bærekraft et ufravikelig krav, og dette representerer store muligheter for primærnæringene. Den teknologiske utviklingen åpner også for helt nye muligheter. Råvarene fra primærnæringene kan ved bruk av ny teknologi fremstilles med høyere kvalitet til lavere kostnad, samtidig som ressursene og dyrevernet ivaretas på en bedre måte.

Kommunen som innkjøper skal søke å finne produkter fra distriktet i og rundt Sandefjord og prioritere kortreist mat.

Venstre vil:

- Vurdere innføring av incentiver for økt bruk av EL-traktorer i landbruket.
- Ivareta matjorden ved utbygging
- Utvikle en egen plan for å redusere klimagassutslipp i landbruket og avrenninger fra gjødsel.
- At bønder som gjør tiltak for å redusere klimagassutslipp skal få investeringsstøtte.

4.5 Klimatiltak for den enkelte innbygger

Det er viktig for Venstre at innbyggerne tar del i, får mulighet til og gjør sin skjerv av tiltak for å begrense klimaendringene. Alle kan trekke sin del av lasset med relativt enkle og effektive grep. Det skal være enkelt å leve mer miljøvennlig.

Venstre vil:

- Gjennomføre en klimavettkampanje i Sandefjord for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen, enten det gjelder transport, oppvarming og energi eller kjøp av varer og tjenester
- At smartby-prosjektet skal utvikle muligheter for å involvere innbyggerne i miljøtiltak. På den måten kan vi innføre incentiver og måle og følge opp resultater av hva hver og en av oss kan bidra med
- Legge til rette for forsøk med lokale tilskudd til miljøvennlig egenproduksjon av energi i bolig og på egen eiendom

5 Flere nye jobber

Sandefjord kommune skal stimulere til at flest mulig får delta i verdiskapingsprosesser gjennom å ha tilgang til arbeid. Arbeid er vårt viktigste verktøy for å sørge for en bærekraftig velferdsutvikling, gjøre Sandefjord til et attraktivt sted å bo og bekjempe utenforskap.

Sandefjord Venstre er opptatt av å øke verdiskapningen i kommunen. Skatteinntektene har i mange år ligget langt under gjennomsnittet for landet. Med de utfordringer kommunen har når det gjelder sikring av gode tjenester til innbyggerne i årene som kommer, mener vi det er av avgjørende betydning at kommunen prioriterer arbeidet med å tilrettelegge for nye arbeidsplasser.

5.1 Gründerkommunen Sandefjord

Det er et mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere får mulighet til å bestemme over egen arbeidsdag. Mange selvstendig næringsdrivende og et mangfold av bedrifter er viktig for makspredningen i økonomien og samfunnet. For at flere skal kunne skape sin egen arbeidsplass, må kunnskap om entreprenørskap og forretningsdrift være lett tilgjengelig. Venstre vil fortsette å kjempe for at gründere og selvstendig næringsdrivende skal ha like sosiale rettigheter som andre lønnstakere, slik at flere våger å satse på sin gode idé.

Sandefjord kommune har satt seg som mål å være en av landets beste næringskommuner. Det målet ønsker Sandefjord Venstre å bidra til å nå. Bostedsattraktivitet er viktig for næringsutviklingen og verdiskapningen i kommunen. Derfor er det viktig at vi fortsatt satser på å utvikle kommunen til å være blant landets beste å bo i.

Næring, entreprenørskap, sosialt entreprenørskap og evne til å skape arbeidsplasser er viktig for å utjevne forskjeller og holde på kunnskap, mennesker og ressurser i kommunen vår. En god næringspolitikk er også viktig i arbeidet med å utjevne forskjeller.

Venstre vil:

- Aktivt bidra til etablering av nye arbeidsplasser
- Sørge for til enhver tid å ha ferdig regulerte næringsarealer å tilby
- Utvikle området Fokserød/Torp som regionalt næringsområde.
- Utarbeide en helhetlig plan for videre fremdrift på Torp Øst
- Følge opp Strategisk næringsplan
- Være en pådriver for fortsatt proaktiv holdning til verdiskapning og næringsliv
- Fortsette med engasjementet vårt inn mot våre sentrale politikere for å få statlige arbeidsplasser til Sandefjord.
- Styrke handelen i sentrum ved å være restriktiv til kjøpesentra langs E-18 – og utenfor sentrum.
- Primært legge kontorarbeidsplasser nært sentrum.
- Fortsette å arbeide for å få på plass en byvekstavtale for Vestfoldbyene.
- At Sandefjord skal være en foregangskommune for sosialt entreprenørskap og bidra til at vi har høy tetthet av sosiale entreprenører i kommunen. Det må bli enklere for privat, frivillig, offentlig sektor og sosiale entreprenører å samarbeide om innovasjon for innbyggernes beste.

- Styrke utdanning og støttespillerne for gründerne. Dette ved både å styrke Ungt Entreprenørskap og START. Dette vil også medføre et styrket offentlig-privat samarbeid, som Venstre er positive til.
- Fortsette å støtte Gründeriet, prosjektet Tenk Stort – Tenk Sandefjord og fortsette det gode samarbeidet med Sandefjord Næringsforening.

5.2 Arbeid og inkludering

Sandefjord Venstre ønsker et mer inkluderende arbeidsliv. Det å stå utenfor arbeidslivet kan ha store negative konsekvenser for tilhørighet, sosialt nettverk, helse og livskvalitet. Et inkluderende arbeidsliv handler om å sørge for at det finnes jobbmuligheter til alle, uavhengig av funksjon, arbeidsevne og kompetanse. Det offentlige må ta et større ansvar og bli flinkere til å tilrettelegge arbeidsplasser for folk som av en eller annen grunn har nedsatt arbeidsevne.

Sandefjord Venstre mener en proaktiv næringspolitikk er det viktigste virkemiddelet for at det skapes nye arbeidsplasser i Sandefjord. Det må bli lettere å skape arbeidsplasser der du bor. Venstre støtter gründere og småbedrifter. De som våger å satse skal ha like rettigheter som andre arbeidstakere.

Venstre vil:

- Følge opp seriositetsbestemmelser slik at lærlingeplasser vektas ved anbud.
- Ha nulltoleranse for sosial dumping i arbeidslivet – være en aktiv støttespiller for «Medbyggerne»
- Det skal lønne seg å jobbe. Kommunen skal gjøre det enklere å kombinere arbeid og trygd med mål om økt deltakelse i arbeidslivet.
- Arbeide for at eldre får unyttet sin restarbeidsevne om de ønsker det.
- Innføre utmerkelsen «Årets døråpner» i næringslivet i Sandefjord for å sette søkelys på sosialt ansvar i næringslivet.
- Satse på sosialt entreprenørskap og samarbeid med sosiale entreprenører for sammen å skape et mer inkluderende arbeidsliv.
- At kommunen i samarbeid med næringslivet skal ta initiativ til en inkluderingsdugnad ovenfor unge utenfor arbeidslivet
- Venstre vil at kommunen skal tilby sine ansatte fulle stillingshjemler som utgangspunkt ved ansettelser.

5.3 Integrering

Det er en ressurs at mange innbyggere i Sandefjord har internasjonal bakgrunn. Inkludering er basert på gjensidig toleranse og respekt. Vi må tilrettelegge integreringen av mennesker med minoritetsbakgrunn på en slik måte at flest mulig får mulighet til å bidra i kommunen vår. Det er viktig for enkeltpersonene, og for oss som storsamfunn.

Venstre vil:

- At Sandefjord skal bosette det antall flyktninger som IMDI ber oss om.
- Legge til rette for et individuelt arbeidsrettet introduksjonsprogram for å sørge for at flest mulig får omsatt arbeidskraftressursen sin i Norge.
- Innføre et fleksibelt barnehageopptak. Slik at foreldre med barn i barnehagealder får startet på norsk opplæring så tidlig som mulig.
- Sikre tolketjeneste til de som trenger det for å sikre prinsippet om likeverdige helsetjenester.

- At kommunen samarbeider med Husbanken slik at barnefamilier som bosettes i kommunen får kjøpe bolig gjennom husbanklån fremfor å leie.
- Innføre morsmålsopplæring til elever som ikke har norsk som morsmål.
- Sørge for at kommunens ansatte som jobber med flyktninger har ressurser til å fortsette sitt arbeid med å få folk raskt i arbeid.
- Norsk-opplæringen skal være arbeidsrettet og tilpasset de ressursene hos hver enkelt. Slik at vi sikrer høyest mulig arbeidsdeltakelse.
- Kommunen må utvide oppfølgingen av mindreårige asylsøkerne til å inkludere ettervern etter fylte 18 år.

6 Styrk folkehelsen

Helsevanene som etableres tidlig i livet, påvirker mulighetene til å lykkes i skolen og i arbeidslivet. Folkehelsearbeid er avgjørende for å redusere sosiale forskjeller og gi folk flere leveår med god helse. Folkehelsearbeidet har mål om økt fysisk aktivitet, bedre kosthold og god tilhørighet til samfunnet for hele befolkningen. Venstre vil at Sandefjord kommune skal føre en mer aktiv folkehelsepolitikk. Dette skal være innsats som direkte og indirekte skal fremme folks helse og trivsel, forebygge psykisk og somatisk sykdom, skader eller lidelser og arbeide for en jevnere fordeling av faktorer som påvirker helsen.

Venstre vil:

- At kommunen legger til rette for et bedre fysisk aktivitetstilbud i SFO for å fremme fysisk aktivitet i skolen.
- Iverksette et prøveprosjekt med trimgrupper fra fastlegekontor i Sandefjord
- At kommunen skal ha en folkehelseplan som er tverrsektoriell og forankret i kommuneplan.
- Legge til rette for økt fysisk aktivitet i grunnskolen i flere fag enn kroppsøving og mer mental trening i skolen
- Sørge for at alle barn i Sandefjord lærer å svømme
- Tilby alle familier familieveiledningskurs
- La barnehager få gratis tilgang på kommunale lokaler for å gi tilgang på flere arenaer for fysisk utfoldelse og lek gjennom hele året
- Bringe jordmortjenesten opp på nivå med Helsedirektoratets anbefalinger
- Følge opp den årlige Folkehelseprofilen med informasjon.
- Legge mer til rette for fysisk aktivitet for innbyggere i alle aldre.
- Utvikle et sammenhengende nett av turstier i Sandefjordsmarka
- At idrett skal være tilgjengelig for alle: Alle idrettslag som mottar kommunal støtte skal stille noen plasser til disposisjon for barn i familier med lav inntekt.

6.1 God alderdom

Sandefjord har en sterk vekst i den eldre del av befolkningen. Sandefjord Venstre vil arbeide målrettet for å skape en verdig eldreomsorg. Vi ønsker å gi den enkelte større mulighet til valg av boform, medvirke til innholdet i tjenestene, på hvilken måte den ytes og på hvilket sted og tidspunkt tjenesten gis. Det er viktig for kommunen å legge til rette for at eldre mennesker som ønsker det, kan få nødvendig hjelp i sine hjem.

Alle som trenger pleie og omsorg skal få et tilbud som holder høy kvalitet, og som i større grad fanger opp at eldre mennesker har ulike ønsker og behov. En viktig del av omsorgen blir å ivareta pasientsikkerheten til de eldre.

Venstre vil:

- Arbeide for at flere eldre kan få benytte sin restarbeidsevne i arbeidslivet.
- At Sandefjord kommune skal legge til rette for at eldre arbeidstakere kan få arbeidsoppgaver ut over ordinær pensjonsalder når de ønsker det.
- Styrke og støtte samarbeidet med organisasjoner som legger til rette for en aktiv alderdom.
- Arbeide for å motvirke ensomhet og utenforskap blant eldre.
- Gjøre det enkelt å tilpasse egen bolig til livsløpsstandard.

- Bygge ut hjemmetjenesten slik at alle som ønsker det kan bo hjemme så lenge de har muligheter til det. Arbeide målrettet for å styrke fagkompetansen i alle ledd av tjenestetilbudet.
- Ta i bruk ny teknologi i hjemmebasert omsorg slik at ansatte i hjemmetjenesten i større grad kan benytte tiden til omsorg og i mindre grad til transport mellom hjemmene. Teknologien skal tilpasses menneskene og ikke omvendt.
- Venstre vil bygge omsorgsboliger i tilknytning til nåværende eldresentra, men også i sentrumsnære områder i hele kommunen. Opplevelsen av å delta i en vanlig hverdag er viktig målsetting.
- God ernæring og matglede er viktig for livskvalitet og trivsel.
- Sørg for at de som har behov for sykehjemsplass får et slikt tilbud.
- Tydeliggjøre inntakskriteriene til kommunale tjenester, slik at de lett forstås av de eldre og deres familier.
- At beboere på sykehjemmene skal få bestemme mer over egen hverdag.
- At alle eldre skal få enkeltrom ved kommunens institusjoner.
- Opprette flere spesialplasser for mennesker med demens, og styrke kompetansen knyttet til demens.
- Øke kapasiteten på dag- og aktivitetstilbudet for hjemmeboende demente
- Styrke samarbeidet med pårørendegruppen. En velfungerende eldreomsorg er helt avhengig av et godt og åpent samarbeid med pårørendegruppen.
- Produksjonskjøkken skal være tilknyttet sykehjem i kommunen.

6.2 Rusomsorg

Bruk av rusmidler er en av Sandefjords store utfordringer og vi må arbeide systematisk med å forebygge at nye grupper av barn og ungdom får rusproblemer. Alle som sliter med rusproblemer skal få hjelp som er lett tilgjengelig og som tar i bruk et bredt spekter av virkemidler.

Venstre vil:

- Sikre et målrettet samarbeid i hele behandlingsskjeden.
- At ideelle organisasjoner og private institusjoner skal kunne ha oppgaver i denne sektoren, og at kommunen tar et aktivt lederskap for samarbeidet.
- Samarbeide systematisk med politiet for å redusere det åpne rusmiljøet i Sandefjord.
- Heve kompetansen i alle deler av det kommunale apparatet.
- Sikre god dekning av ambulerende team.
- Sikre en god og helhetlig oppfølging av LAR-pasienter, inkludert daglige aktiviteter.
- Alle som har vært til avrusning bør få tilbud om behandling innen 24 timer.
- Sikre nok plasser for akuttavrusning.
- Sikre egnet og rask behandling for alle som ønsker å bli rusfrie, herunder sikre et nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten.
- Styrke arbeidstreningstilbudet for de som trenger det.
- Styrke helsetilbudet, også innen tannhelse.
- Ivareta lavterskel helseomsorg.
- At det må legges til rette for en egen sykehjemsavdeling for rusmiddelbrukere.
- Etablere et differensiert boligtilbud tilpasset både aktive rusbrukere og de som trenger rusfrie bomiljøer etter avsluttet behandling

- Sandefjord må sikre godt samarbeid på tvers av statlige og kommunale etater slik at pasientene opplever det som én tjeneste. Kommunale tjenester står ikke på egne ben, men er en del av de øvrige nasjonale tjenester.